

הת (חיפה) 59636-06-23 - ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ נ' משטרת ימ"ר חוף

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 59636-06-23 ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ ואח' נ' משטרת
ימ"ר חוף ואח'
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת כרמית פאר גינת

מבקשים

1. ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ
2. אמניר תעשיות ושרותי סביבה בע"מ
3. אילן בן סימון
4. ערן ספיר
5. שריף תחאוך
6. איגוד ערים אזור דן (תברואה ואשפה

נגד

משיבים

1. משטרת ימ"ר חוף
2. נוח תחאוך

החלטה

1. לפניי בקשה מטעם המבקשות מיום 18.9.24 להאריך את תוקף התפוסים, המפורטים בסעיף 7 לבקשה, ב-6 חודשים נוספים.

2. המדובר בנכסים שונים של המשיבים, לרבות מענקים של המשיבות 1+2 מטעם המשרד להגנת הסביבה, מניות וקרן השתלמות של המשיב 3, מניות של המשיב 4 ויתרת חשבון הבנק של המשיב 5, שנתפסו על-ידי המבקשות במועדים שונים מכוח צווים של בית המשפט.

3. המשיבות 1+2 הן חברות, המוחזקות ונשלטות על-ידי חברת ת.מ.מ. תעשיות מיחזור משולבות בע"מ (להלן: "ורידיס"), המשיבים 3-5 הם נושאי משרה ובעלי תפקיד בוורידיס. המבקשת 1 היא מדינת ישראל (משטרת ישראל, ימ"ר חוף) והמבקשת 2 היא המשטרה הירוקה במשרד להגנת

הסביבה.

4. עיקרי עמדות הצדדים פורטו בהחלטותי מיום 22.8.23 ומיום 2.6.24, שם הוריתי על הארכת תוקף התפוסים ב-90 ימים וב-120 ימים נוספים (בהתאמה), בכפוף לשחרור סכומי כסף חלקיים.
 5. יש לציין כי ביום 21.1.25 ניתנה החלטה בערר, שם קבע בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ז' אריאלי) כי הוא דוחה את הערר שהגישו המבקשות על החלטת בית משפט זה מיום 2.6.24 לשחרר למשיבים תפוסים בסך כולל של 1.46 מיליון ש"ח, המפורטים בסעיף 8 לבקשה.
 6. על פי נימוקי הבקשה מיום 18.9.24, הראיות בתיק החקירה חזקות ואף עוברות את רף החשד הסביר, הדרוש על מנת לתפוס רכוש מידי המשיבים. לדברי ב"כ המבקשות, המדובר בפרשייה גדולה וחומר החקירה הינו רב, ובחודש 7/24 עבר כלל חומר החקירה לפרקליטות מחוז תל אביב, המלווה את הפרשייה לבחינה והכנת רשימת השלמות בתיק, ככל שנדרש.
 7. בתגובתו בכתב מיום 26.9.24 ב"כ המשיבים מתנגד לבקשה, וזאת בשל טענותיהם בעניין עוצמתו של החשד הסביר, ההצדקות הקיימות לצורך פגיעה קשה בזכויותיהם של המשיבים והן בשל חלופי הזמן הניכר והפגיעה הבלתי מידתית, לדבריו, בכל אחד מן המשיבים ובצדדים שלישיים. עוד הוא ציין כי על אף האמור, ככל שבית המשפט לא ידחה את הבקשה להחזרת התפוסים, מתבקש בית המשפט לאשר חלופה של ערבות בנקאית על כספי המענקים שנתפסו כנגד שחרור התפוסים או כל חלק מהם, שכן, לשיטתו, אין כל הצדקה עניינית להותרת הכספים בידי המבקשות, כשניתן להבטיח אותה מטרה באמצעות ערבות בנקאית אוטונומית.
 8. ביום 19.12.24 התקיים דיון במעמד הצדדים ואחריו הגישו הצדדים טיעונים משלימים בכתב.
 9. ראשית, ב"כ המבקשים ציין בתחילת הדיון כי התנגדותם מתמקדת בנושא המענקים (סעיפים 7 א+ב לבקשה), ואילו הם מסכימים להמשך החזקת יתר התפוסים.
 10. ב"כ המבקשים הגיש במעמד הדיון דו"ח סודי עדכני. הוא ציין כי התיק הועבר לעיון הפרקליטות בחודש יולי האחרון וכי יש לאפשר לה לגבש את החלטתה, וכי תידרש לה שהות לעיין בכל חומרי החקירה, בשים לב לכך שמדובר בפרשייה רחבת היקף. ב"כ המבקשים מתנגד להעברת המענקים לידי המשיבים, שכן הם נתפסו לפי חוק איסור הלבנת הון והם שכר העבירה נשוא החקירה בפרשה זו. הוא ציין כי המענקים נתפסו זמן קצר לפני שהגיעו לכיסה של החברה, וכי המדובר בכסף שהיה אמור לעבור לידי המשיבים כשכר ביצוע העבירה והוא לא שייך להם.
- עוד ציין ב"כ המבקשים כי הם מתנגדים, על דעת הפרקליטות, גם להחזרת הכספים תחת ערבות בנקאית, שכן, המדובר, לדבריו, בתפיסה פסד"פית ועל כן הם מעוניינים לתפוס את הכסף הזה ספציפית. כמו כן, לטענתו, המשיבים רוצים להראות בכך לציבור שהמשרד להגנת הסביבה השיב להם את המענקים ויאפשר להם להמשיך להתנהל כחברה באופן תקין כביכול ולהתמודד על מכרזים. יתרה מכך, הוא ציין כי המשרד להגנת הסביבה החל לקדם ולבחון את האפיקים המנהליים שעומדים לרשותו וכי על פי הערכתו, השלמת חוות דעתה של היועצת המשפטית והחלטה של ועדת התמיכות בשאלת

שלילת התמיכות תתקבל בתוך כ-3-4 חודשים.

11. ב"כ המשיבים ציין כי בתי המשפט סברו עד כה כי לצורך ההליכים הזמניים, יש חשד סביר נגד המשיבים, שמצדיק את ההליכים נגדם, ולכן הוא לא חוזר על טענותיו בעניין זה. לדבריו, קרן הניקיון אישרה את המענקים למשיבות 1+2, לאחר שקבעה כי הן עמדו בתנאים המתלים לצורך קבלת המענקים. עוד הוא ציין כי בית המשפט קבע בהחלטתו הראשונה שככל שהמדינה רוצה לשלול מענקים אלו, עליה לפתוח בהליך מנהלי על פי החוק. המבקשות ציינו כי החלטה בהליך המנהלי תתקבל בעוד כ-3-4 חודשים, אולם אין ודאות לכך, וכן אם יקבע שהמשיבים אינם זכאים למענקים לעת הזו, תוגש עתירה בעניין ועד שתתקבל החלטה חלוטה בה, תחלוף כשנה וחצי.

כמו כן, ב"כ המשיבים חזר על הצעתו לקבל את המענקים, וכנגדם להפקיד בידי המדינה ערבות בנקאית אוטונומית בגין כל הסכום, שדינה כדין כסף מזומן, והמדינה לא הסבירה מדוע הצעתם אינם מוצדקת. לדבריו, היעדרו של הכסף מחייב אותם בריבית, ששיעורה היום גבוה מאוד, לעומת אחוז נמוך יותר בגין ערבות בנקאית, והדבר גורם להם נזק רב. באשר לטענה כי המדובר בתפיסה פסד"פית, הוא מתנגד לכך וציין כי אין המדובר בענייננו בתפיסה פיזית של כסף ולא בחפץ מוחשי, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, אלא בתפיסה "בשווי" בלבד. באשר לטענת ב"כ המבקשות כי המשיבים רוצים להראות בעיני הציבור כאילו קיבלו את המענקים בזכות, הוא ציין כי אין לטענה זו רגליים משפטיות או ערכיות, שכן אין היא מסתמכת על חקיקה או פסיקה ספציפיים, וכן גם כך החברה נפסלה מהשתתפות בחודשים האחרונים במכרז ענק בשווי מיליארד ש"ח, עוד בטרם נקבע כי אחד המשיבים אשם, והדגיש כי נפגעת חזקת החפות של המשיבים.

דין והכרעה

12. עיון בדו"ח הסודי העדכני - "פרשיית ורידיס" מיום 6.11.24, שהוגש לעיוני בדיון ביום 19.12.24, ובייחוד כעולה מפירוט תמצית הראיות, המתואר בעמודים 40-52 למסמך זה, מלמד כי קיים יסוד סביר לחשד כנגד המבקשים באשר לעבירות המיוחסות להם - עבירות של קבלת דבר במרמה, עבירות סביבתיות, עבירות של נושאי משרה בתאגיד, עבירות על חוק ניירות ערך, עבירות הלבנת הון ועבירות נוספות. זאת, כפי שאף נקבע בהחלטות הקודמות של בית משפט זה ושל בית המשפט המחוזי בתיק זה, לרבות בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 21.1.25 (סעיפים 16-18 להחלטה). מכאן, שהתפוסים השייכים למשיבים נתפסו כדין.

13. יש לציין אף כי קיומו של החשד הסביר התבסס ואף התעבה לאחר הפיכת החקירה נגד המשיבים לגלויה והוצאת הצווים בעניינם, וזאת ניתן ללמוד מתכנים נוספים שנאספו על-ידי היחידה החוקרת, לרבות פעולות נוספות ועדויות נוספות שנגבו, כפי שמפורט בדו"ח הסודי העדכני.

14. עוד יש לציין כי ב"כ המשיבים ציין בטענותיו המשלימים בכתב כי בתי המשפט, שדנו בתיק זה, היו סבורים עד כה כי לצורך ההליכים הזמניים יש חשד סביר כנגד המשיבים, שמצדיק את ההליכים נגדם, ועל כן הוא אינו חוזר על טענותיו בעניין זה.

15. כמו כן, עיינתי בפעולות החקירה שנעשו עד כה ומפורטות בדו"ח הסודי העדכני והתרשמתי כי נעשו

בתיק זה פעולות חקירה משמעותיות וביניהן חקירותיהם של המשיבים 3-5, חקירות עדים נוספים ופעולות נוספות.

16. עם זאת, יודגש כי על אף שקיים יסוד סביר לחשדות, והחקירה נמצאת בעיצומה, דומה כי התשתית הראייתית בשלב זה אינה מספיקה עדיין לצורך העמדה לדין, ומחובת בית המשפט להבטיח את האיזון העדין שבין זכות הקניין של המשיבים וחופש עיסוקם, אל מול האינטרס הציבורי והצורך להבטיח כי גזר דין הכולל חילוט כספי העבירה, בהינתן העמדה לדין והרשעה, יוכל להתממש [על חשיבות האיזון בין הזכויות הקנייניות לבין האינטרס הציבורי בשלב זה של הדיון, ראו ע"פ 6532/17 **מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים** (8.4.2018)].

17. יתרה מכך, כב' השופט ז' אריאלי דחה את הערר שהגישו המבקשות כנגד החלטתו הקודמת של בית משפט זה מיום 2.6.24, וקבע בעניין זה בהחלטתו מיום 21.1.25 כי "**אף משקלה של חזקת החפות העומדת לזכותם של המשיבים - הולך וגובר ככל שנוקפים הימים וכתב האישום טרם הוגש. חזקת החפות איננה בגדר מטבע לשון לשם המליצה. יש לה משקל ומשמעות, ועל בית המשפט לצקת תוכן למונח זה, גם במסגרת מלאכת איזונים הנוגעים לפגיעה בזכות הקניין של חשודים, אגב הליכי חקירה המתמשכים ומתארכים**" (סעיף 23 להחלטה).

18. באשר להמשך הטיפול בתיק, ב"כ המבקשות ציין כי התיק הועבר לעיון הפרקליטות בחודש יולי האחרון וכי יש לאפשר לה לגבש את החלטתה, וכי תידרש לפרקליטות שהות לעיין בכל חומרי החקירה, בשים לב לכך שמדובר בפרשייה רחבת היקף.

19. יש להדגיש כי החלטה זו מתמקדת בנושא המענקים (סעיפים 7 א+ב לבקשה) ואין מחלוקת בין הצדדים בשלב זה כי ניתן להאריך את תוקף יתר התפוסים (למעט התפוסים שבית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 21.1.25 אישר את השבתם למשיבים הרלוונטיים).

20. במהלך הדיון האחרון ובדיונים שקדמו לו, בית משפט זה חזר והביע את עמדתו כי ההכרעה בשאלת המענקים מקומה בהליך מנהלי מתאים, אשר יבחן סוגיה זו.

21. ב"כ המבקשות ציין בטיעונו בכתב כי ביום 25.11.24 התקיים למשיבות 1-2 שימוע בפני מ"מ היועצת המשפטית של המשרד להגנת הסביבה ובמסגרתו הועלו טענות רבות, אשר מחייבות בחינה והתייחסות עניינית ומעמיקה, והעריך כי השלמת חוות דעתה של היועצת המשפטית והחלטה של ועדת התמיכות בשאלת המענקים תתקבל בתוך כ-3-4 חודשים. ב"כ המשיבים ציין בטיעונו בכתב כי אין ודאות שאכן ההליך המנהלי יסתיים בתוך תקופה זו, וכן אם ייקבע שהמשיבים אינם זכאים למענקים לעת הזו, תוגש עתירה בעניין ועד שתתקבל החלטה חלוטה בה, תחלוף כשנה וחצי.

22. אני סבורה כי אף על פי שהליכי הערעור, אם אכן יוגש, על תוצאות ההליך המנהלי עשויים להימשך זמן רב, הרי שההחלטה הראשונית שתתקבל בוועדת התמיכות יהא כבר בה כדי לספק אינדיקציה לצורך קבלת החלטה על ידי בית המשפט בהמשך.

23. בחלוף 3 חודשים, בית המשפט יבחן את החלטת הוועדה בעניין המענקים, וככל שלא תתקבל

החלטה עד למועד זה, בית המשפט יבחן את התקדמות ההליך המנהלי, וכן את מכלול השיקולים הנוספים, לרבות פרק הזמן הממושך של תפיסת הנכסים, הצעת המשיבים לערבות בנקאית כנגד המענקים ואמירות בית המשפט המחוזי מיום 21.1.25 בתיק זה באשר להליכי החקירה המתמשכים ומתארכים.

24. שקלתי את תכליתה הראויה של התפיסה, שהיא מניעת הברחת רכוש על-ידי המשיבים והבטחת אפשרות מימוש החילוט, אם וכאשר יוחלט על-ידי בית המשפט, ומנגד את צרכי המשיבים, התמשכות החקירה בעניינם והשפעת התפיסה על משקי הבית שלהם.

25. לאחר איזון בין מכלול השיקולים, ובהתחשב בהסכמת הצדדים להאריך את תוקף חלק מן התפוסים (מלבד המענקים), אני סבורה כי יש מקום להיעתר לבקשה באופן חלקי ולהאריך את תוקף החזקת כל התפוסים במחצית מפרק הזמן המבוקש על ידי המבקשות.

26. אם כן, באשר לבקשת ב"כ המבקשות להאריך את תוקף התפוסים הנדונים ב-6 חודשים נוספים, לאור הנימוקים שפורטו לעיל ונוכח הסטטוס של החקירה, כפי שתואר בדיון, ומנגד, בהתחשב בכך שהנכסים תפוסים במשך למעלה מ-22 חודשים עד כה, ולצורך בקרה ופיקוח של בית המשפט על המשך החקירה ומשך התפיסה, אני מורה על הארכת תוקף החזקת התפוסים, המפורטים בסעיפים 7+9 לבקשה, ב-3 חודשים נוספים ממועד החלטה זו ולא יאוחר מיום 1.5.25.

27. נקבע לדיון במעמד הצדדים ליום 1.5.25 בשעה 11:00.

28. המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים. הדו"ח הסודי יוחזר למבקשות בתיאום מראש עם המזכירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשפ"ה, 27 ינואר 2025,
בהעדר הצדדים.